Bildspel Anders Dernback, text Wikipedia

KALMAR NYCKEL

OCH

NYA SVERIGE

Nya Sverige 1638 - 1655

Nya Sverige: Sveriges Första Koloni i Amerika

Nya Sverige var en svensk koloni som grundades år 1638 och sträckte sig över delar av de nuvarande amerikanska delstaterna Delaware, Pennsylvania, New Jersey och Maryland. Kolonin var en del av Sveriges försök att etablera sig som en kolonialmakt i Nordamerika och blev den första permanenta europeiska bosättningen i regionen.

Den 23 mars 1638 anlände de svenska fartygen Kalmar Nyckel och Fågel Grip till Delawareviken. Under befäl av Peter Minuit, en nederländsk kapten, seglade expeditionen upp för Delawarefloden och landsteg på en udde som kom att kallas Paradisudden. Här skulle de första stegen mot etableringen av Nya Sverige tas.

KALMAR NYCKEL

OCH

NYA SVERIGE

Bildspel Anders Dernback, text Wikipedia

The route of Kalmar Nyckel

Efter ankomsten slöt Minuit ett avtal med de lokala Lenape-indianerna om köp av mark runt Delawareflodens mynning. Avtalet, som undertecknades den 8 april, markerade den officiella startpunkten för kolonin Nya Sverige, och Minuit blev dess förste guvernör.

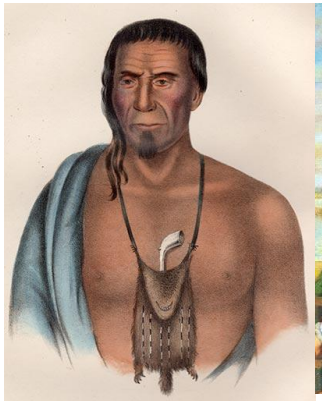

Med hjälp av de lokala indianerna och de medföljande kolonisatörerna uppfördes befästningen Fort Christina, vilket skulle bli kolonins centrum. Fortet uppkallades efter den dåvarande svenska drottningen, Kristina, och tjänade som en symbol för den svenska närvaron i Nordamerika.

Kristina Augusta antog namnet Kristina Alexandra 1655), född 18 december 1626 i Stockholm i Sverige, död 19 april 1689 i Rom i Italien,[a] var drottning av Sverige i egen rätt från 1632 till 1654, regerande från 1644.

Trots att kolonin aldrig blev särskilt stor, blev den en smältdegel av kulturer där svenska, finska och nederländska kolonisatörer levde sida vid sida med den lokala ursprungsbefolkningen. Denna samexistens fortsatte även efter att Nya Sverige erövrades av Nederländerna år 1655.

NYA SVERIGE 1638 - 1655

Nya Sverige, latin: Nova Svecia, engelska: New Sweden) var en svensk koloni som grundades 1638. Kolonin låg vid Nordamerikas östkust i de nuvarande amerikanska delstaterna Delaware, Pennsylvania, New Jersey och Maryland. Nya Sverige inköptes 1638 av Nya Sverigekompaniet som ett led i den svenska koloniseringen av Amerika och kolonin grundades endast arton år efter det att engelska kolonisatörer utvandrat till Nordamerika med det nederländskbyggda fartyget Mayflower. Området var i svensk ägo under sjutton år mellan 1638 och 1655 och kolonin blev den första fasta europeiska bosättningen i området. Efter att besittningen år 1655 erövrats av Nederländerna valde de flesta svenska och finska kolonisatörerna att stanna kvar i området och trots att kolonin aldrig växte sig särskilt stor lever minnet av den kvar än idag.

1638 – Sedan de båda svenska fartygen Kalmar Nyckel och Fågel Grip, som avseglade från Göteborg i november året före under befäl av den nederländske kaptenen Peter Minuit, den 23 mars har ankommit till Delawareviken på den nordamerikanska östkusten har expeditionen seglat upp för Delawarefloden och landstigit på en udde mellan denna och en biflod (vilken får namnet Paradisudden). Denna dag sluter Minuit ett avtal med de lokala indianerna om att köpa en bit mark runt Delawareflodens mynning. Även om avtalet undertecknas först 8 april räknas detta därmed som den dag, då den svenska kolonin Nya Sverige grundas och Minuit blir samma dag dess förste guvernör. Sedan man har uppfört befästningen Fort Christina avseglar Minuit redan till sommaren, för att hämta nya kolonister, men omkommer under en orkan i Västindien den 5 augusti. 300-årsminnet av kolonins grundande 1938 firas genom att den svenske kronprinsen Gustaf (VI) Adolf gör ett statsbesök i USA och träffar presidenten Franklin D. Roosevelt och till 350-årsminnet 1988 utges ett gemensamt svensk-finskt minnesfrimärke. Kungaparet besöker bl a Wilmington 1988 av samma skäl 250 år sedan grundandet.

Bildspel Anders Dernback, text Wikipedia

KALMAR NYCKEL OCH NYA SVERIGE

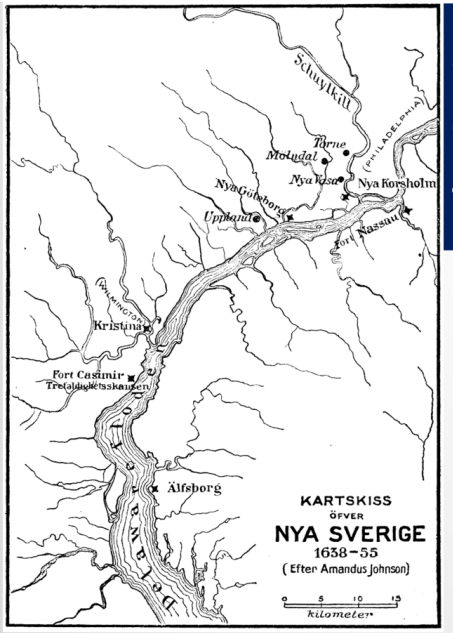

Fågel Grip eller Fogel Grip var ett svenskt segelfartyg som 1638 tillsammans med Kalmar Nyckel transporterade den första gruppen av de svenska kolonisterna till Nya Sverige. Denna expedition blev fartygets enda transatlantiska resa. Kalmar Nyckel följde också med.

I slutet av 1637 lämnar expeditionen med 24 utvandrare (23 militärer och 1 bokhållare) under ledning av holländske Peter Minuit hamnen i Göteborg. Kapten på Fågel Grip var Adrian Jöransen och Jan Hindricksen van der Water var kapten på Kalmar Nyckel, den svenska gruppen leddes av löjtnant Måns Nilsson Kling.

Kalmar Nyckel eller Calmare Nyckel var ett frakt- och örlogsfartyg som byggdes i Holland runt 1625 och var i svensk ägo från 1628. Kalmar Nyckel och Fågel Grip var de två fartyg som 1638 fraktade huvudparten av de svenska kolonisterna till Nya Sverige. Fartygen tillhörde då Söderkompaniet.
Fartyget var i det närmaste unikt för tiden genom att ha genomfört fyra transatlantiska seglatser. Fartyget ingick då i den svenska flottan, men såldes sedan tillbaka till Holland 1651 och förliste den 12 juli 1652 utanför Skottlands östkust, i ett stort sjöslag mellan England och Holland. (Inte att förväxla med vraket av regalskeppet Nyckeln, som sjönk 1679 och ligger cirka 200 meter norr om Ölandsbrons högbrodel).

KALMAR NYCKEL

Expeditionen till Nya Sverige

NYA SVERIGE GRUNDAS

Den 23 mars 1638 anlände expeditionen till Delawareviken. Man fortsatte uppför Delawarefloden och därefter in på en biflod vid den västra stranden och landsteg på en udde vid sammanflödet av Christinekil (Minquas Kill, dagens Christina River) och Bränvinskilen (Wauwaset Kill, dagens Brandywine Creek), udden namngavs Paradisudden. Området beboddes då av Lenapefolket (eller Lenni Lenape, ett algonkinfolk) och den 29 mars slöt Minuit ett avtal om markköp med fem hövdingar av Lenapefolket. Avtalet omfattade marken på flodens västra strand från Bombay Hook vid Delawareflodens mynning i söder till Schuylkillflodens mynning i norr dock utan någon fastlagd gräns inåt landet. Avtalet skrevs under den 8 april på Kalmar Nyckel, köpeskillingen bestod av handelsvaror.

Ett möte mellan svenskar och lokalbefolkningen.

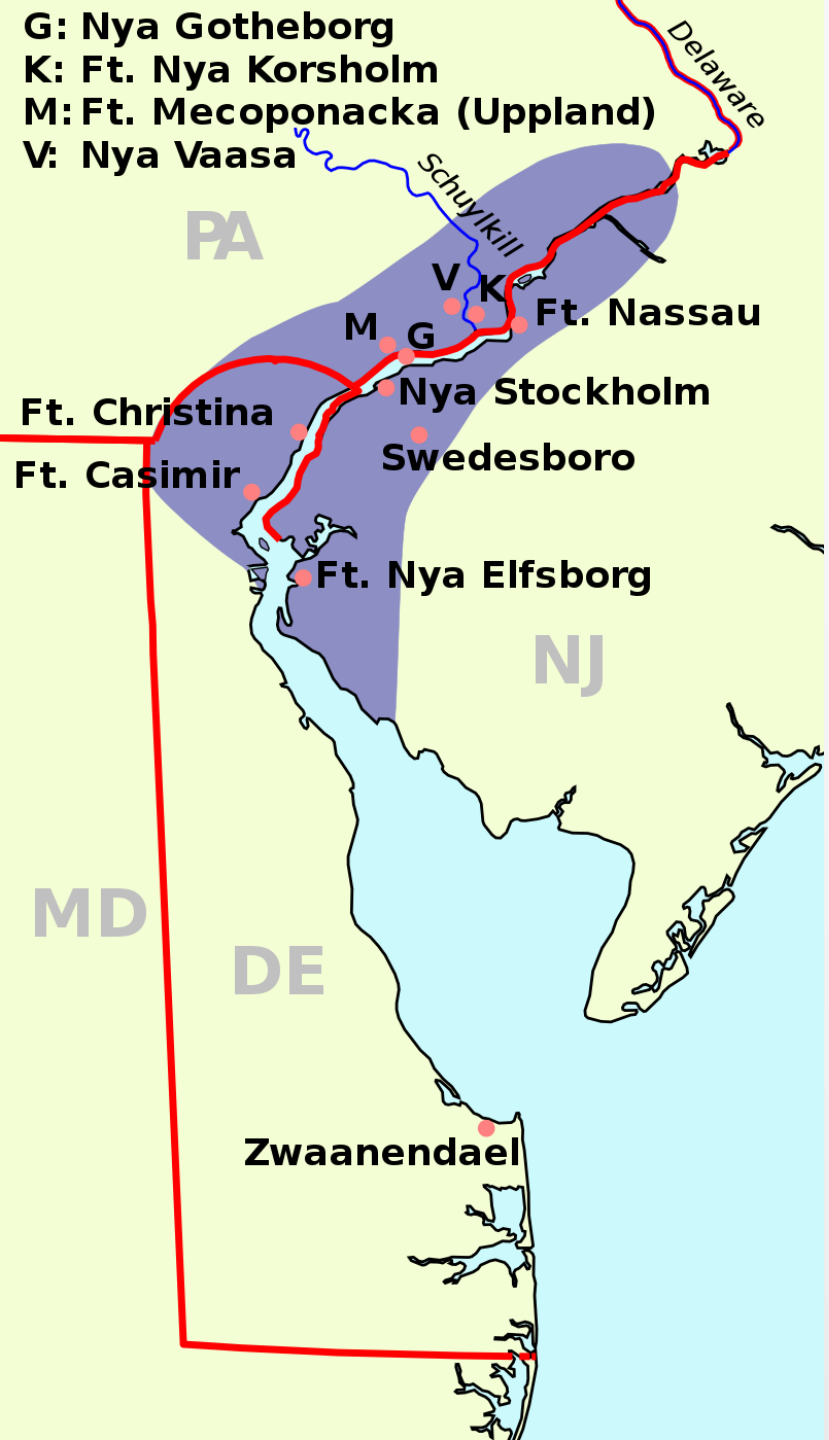

Nya Sverige sträckte sig längs Delawareviken och Delawarefloden från Cape Henlopen ("Inloppsudden") till vattenfallen vid Trenton i nuvarande staten New Jersey, runt trettio svenska mil i nord-sydlig riktning. Västerut sträckte sig området cirka tolv svenska mil och nådde till trakten av floderna Susquehannas och Conewagos sammanflöde, mitt emellan nuvarande Harrisburg och Yorkhaven.

Nya Sverige

Den 23 mars 1638 anlände expeditionen till Delawareviken. Man fortsatte uppför Delawarefloden och därefter in på en biflod vid den västra stranden och landsteg på en udde vid sammanflödet av Christinekil (Minquas Kill, dagens Christina River) och Brännvinskilen (Wauwaset Kill, dagens Brandywine Creek), udden namngavs Paradisudden. Området beboddes då av Lenapefolket (eller Lenni Lenape, ett algonkinfolk) och den 29 mars slöt Minuit ett avtal om markköp med fem hövdingar av Lenapefolket. Avtalet omfattade marken på flodens västra strand från Bombay Hook vid Delawareflodens mynning i söder till Schuylkillflodens mynning i norr dock utan någon fastlagd gräns inåt landet. Avtalet skrevs under den 8 april på Kalmar Nyckel, köpeskillingen bestod av handelsvaror.

Den första bosättningen som uppfördes blev Fort Christina i dagens Wilmington. Fortet namngavs efter dåvarande drottning Kristina och stod klar hösten 1638. Timmerhusen uppfördes med svensk knuttimringsteknik, ett för Nordamerika helt nytt byggnadssätt.

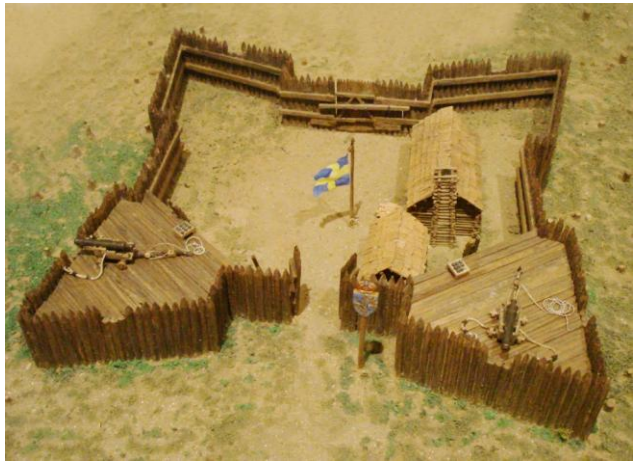

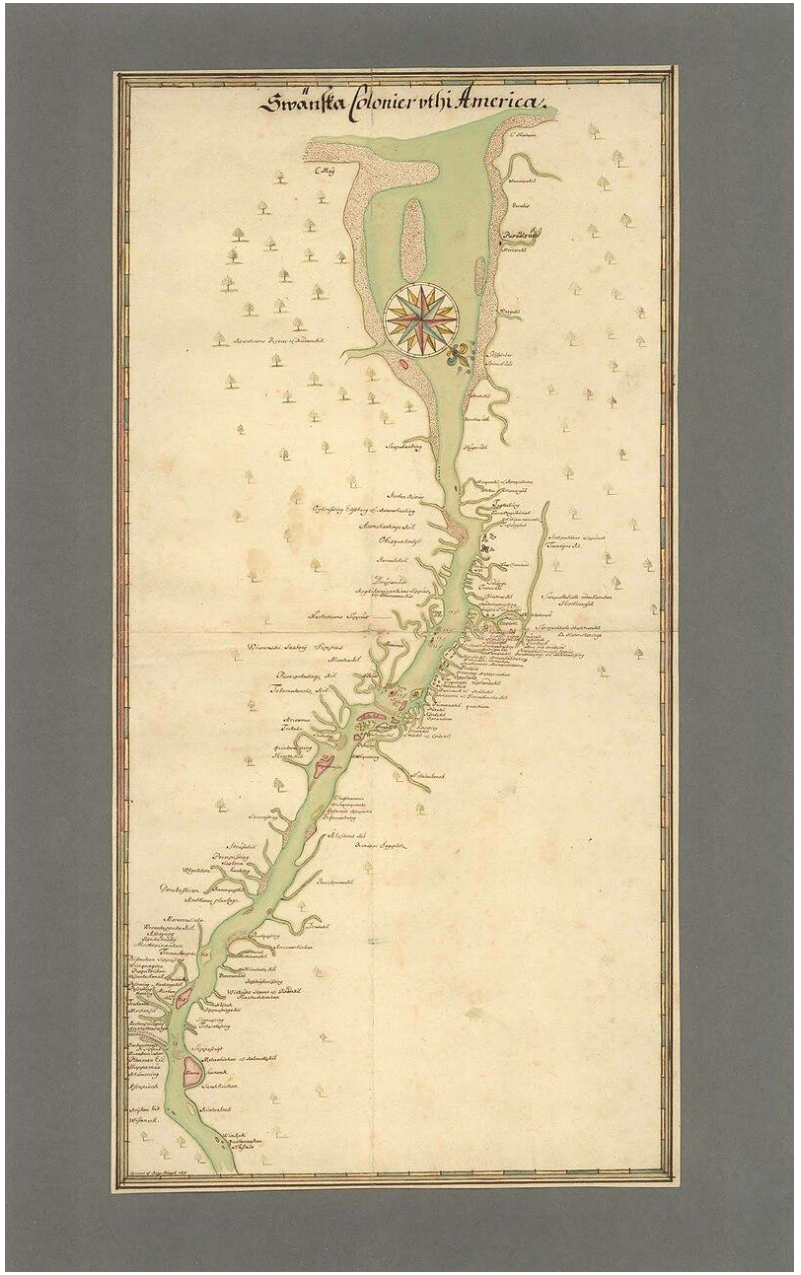

GUVERNÖR MINUIT

Peter Minuit, född mellan 1580 och 1589 i Wesel i nuvarande Tyskland, död 5 augusti 1638 på Saint Kitts i Västindien, var Nederländska Västindiska Kompaniets tredje guvernör för kolonin Nya Nederländerna i Nordamerika. Han är främst känd för köpet av Manhattan den 24 maj 1626 från den lokala indianstammen, samt för grundandet av den svenska kolonin Nya Sverige 1638.
Första Guvernören i Nya Sverige:
29 mars 1638 – 15 juni 1638

Styresmännen för kolonin utnämndes direkt av den svenske monarken, med utnämningen följde även skriftliga instruktioner. Nya Sverige förvaltades sammanlagt av sex guvernörer:

Peter Minuit, 29 mars 1638 – 15 juni 1638 (officiellt till 30 januari 1640)

Måns Nilsson Kling, 15 juni 1638 – 17 april 1640 (ställföreträdare för Minuit)

Peter Hollander Ridder, 17 april 1640 – 15 februari 1643

Johan Björnsson Printz, 15 februari 1643 – 31 oktober 1653

Johan Pappegoya, 1 november 1653 – 27 maj 1654 (ställföreträdare för Printz)

Johan Classon Rising, 27 maj 1654 – 25 september 1655

Peter Minuit, född mellan 1580 och 1589 i Wesel i nuvarande Tyskland, död 5 augusti 1638 på Saint Kitts i Västindien, var Nederländska Västindiska Kompaniets tredje guvernör för kolonin Nya Nederländerna i Nordamerika. Han är främst känd för köpet av Manhattan den 24 maj 1626 från den lokala indianstammen, samt för grundandet av den svenska kolonin Nya Sverige 1638.

År 1642 utsåg Axel Oxenstierna Printz till guvernör över Nya Sverige, och efter att ha adlats med namnet Printz avseglade han med skeppen Fama och Svanen[förtydliga] till Nya Sverige (här medföljde även Sven Skute) via Portugal, Kanarieöarna och ön Antigua där de firade jul. Under sista etappen passerade stormar, och de anlände till Fort Christina i februari 1643 med skadade skepp. Han anlade forten Fort Nya Göteborg (nuvarande Tinicum) och Fort Nya Korsholm, ett skeppsvarv och en träkyrka. Av indianerna fick den korpulente Johan Printz namnet Storbuken.

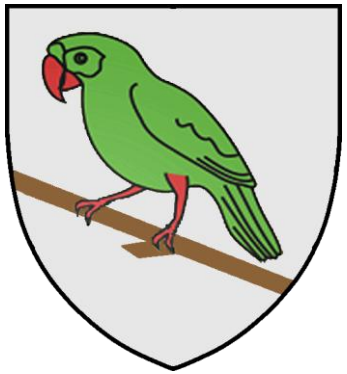

Johan Papegoja (även Johan Pappegoya), född cirka 1610, död 21 eller 23 mars 1667, var åren 1653–1654 den femte guvernören över Nya Sverige vid Nordamerikas östkust.
Den 29 december lämnade Papegoja Göteborg igen på fartyget Fama och anlände till Nya Sverige den 11 mars 1644. Han efterträdde nu Måns Nilsson Kling som befälhavare över Fort Christina och samma år gifte Papegoja sig med Armegard Printz (dotter till Johan Björnsson Printz).

Bosättningar

1641: Finland (Chamassungh), dagens Marcus Hook, Delaware County, Pennsylvania; Upland (Mecoponacka), dagens Chester

1642: Sveaborg, dagens Swedesboro; Nya Stockholm, dagens Bridgeport

1643: Minquas, i dagens Southwest Philadelphia; Provins (Manaiping), i dagens Philadelphia; Printztorp (Printzhof), dagens Essington; Tequirassy, dagens Eddystone, Delaware County, Pennsylvania; Tinicum, dagens Tinicum, Delaware County, Pennsylvania

1644: Nya Vasa, i dagens stadsdel Kingsessing i West Philadelphia

1645: Mölndal, dagens Yeadon, Delaware County, Pennsylvania

1647: Torne (Aronameck), i dagens stadsdel Kingsessing i West Philadelphia

1648: Beeversrede, i dagens Philadelphia

1654: Ammansland, dagens Darby, Delaware County, Pennsylvania; Sidoland, Strandviken, Timber Island och Översidolandet i dagens Wilmington
Handritad och färglagd karta över Nya Sverige.

Sverige skickade sammanlagd tolv expeditioner till kolonin. De flesta av fartygen tillhörde Nya Sverigekompaniet förutom fartygen Kattan och Örnen vilka tillhörde den svenska flottan. Samtliga fartyg avlöpte från Göteborg varifrån man färdades genom Nordsjön via Engelska kanalen till Kanarieöarna. Därefter korsades Atlanten i sydvästlig riktning till Antigua i Västindien och sedan i nordvästlig riktning mot Delawarekusten. Hemresorna gick vanligen i östlig riktning över Atlanten till Azorerna och vidare till Portugal och därefter norrut genom Engelska kanalen och Nordsjön tillbaka till Göteborg.

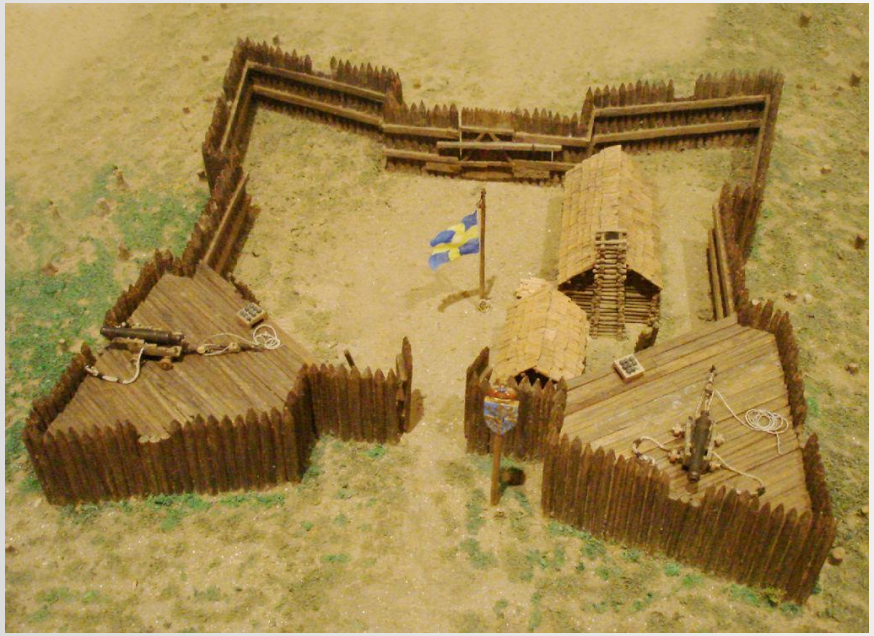

12

Expeditioner

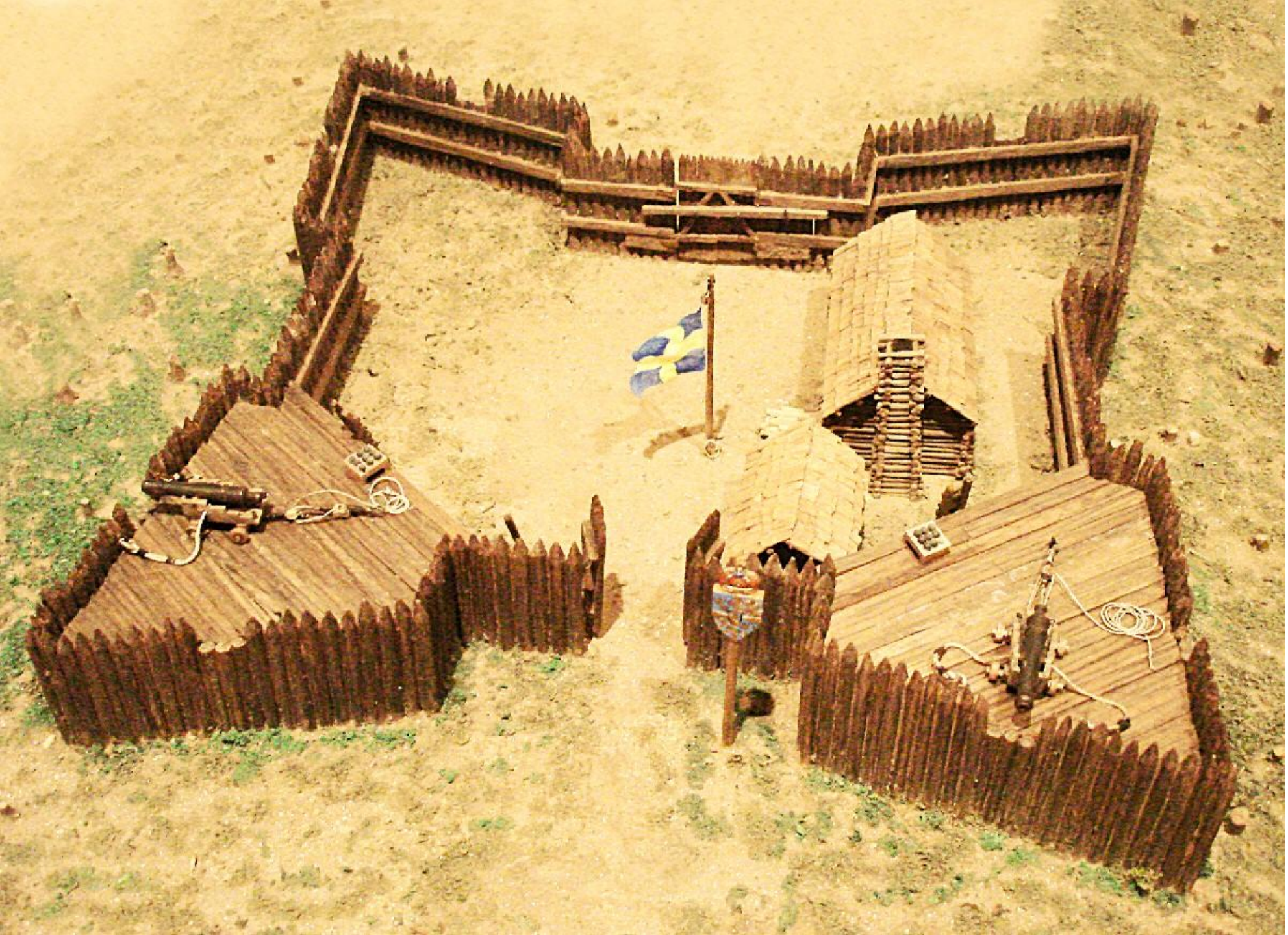

Fort Christina (engelska: Fort Christina, senare Fort Altena; svenska: Fort Kristina eller Hopokahacking) var den första svenska bosättningen i Nordamerika. Anläggningen grundades 1638 som första bosättningen i den svenska kolonin Nya Sverige och låg i den nuvarande amerikanska delstaten Delaware. Bosättningen blev den första permanenta europeiska bosättningen i Delaware. I dag är området ett National Historic Landmark.

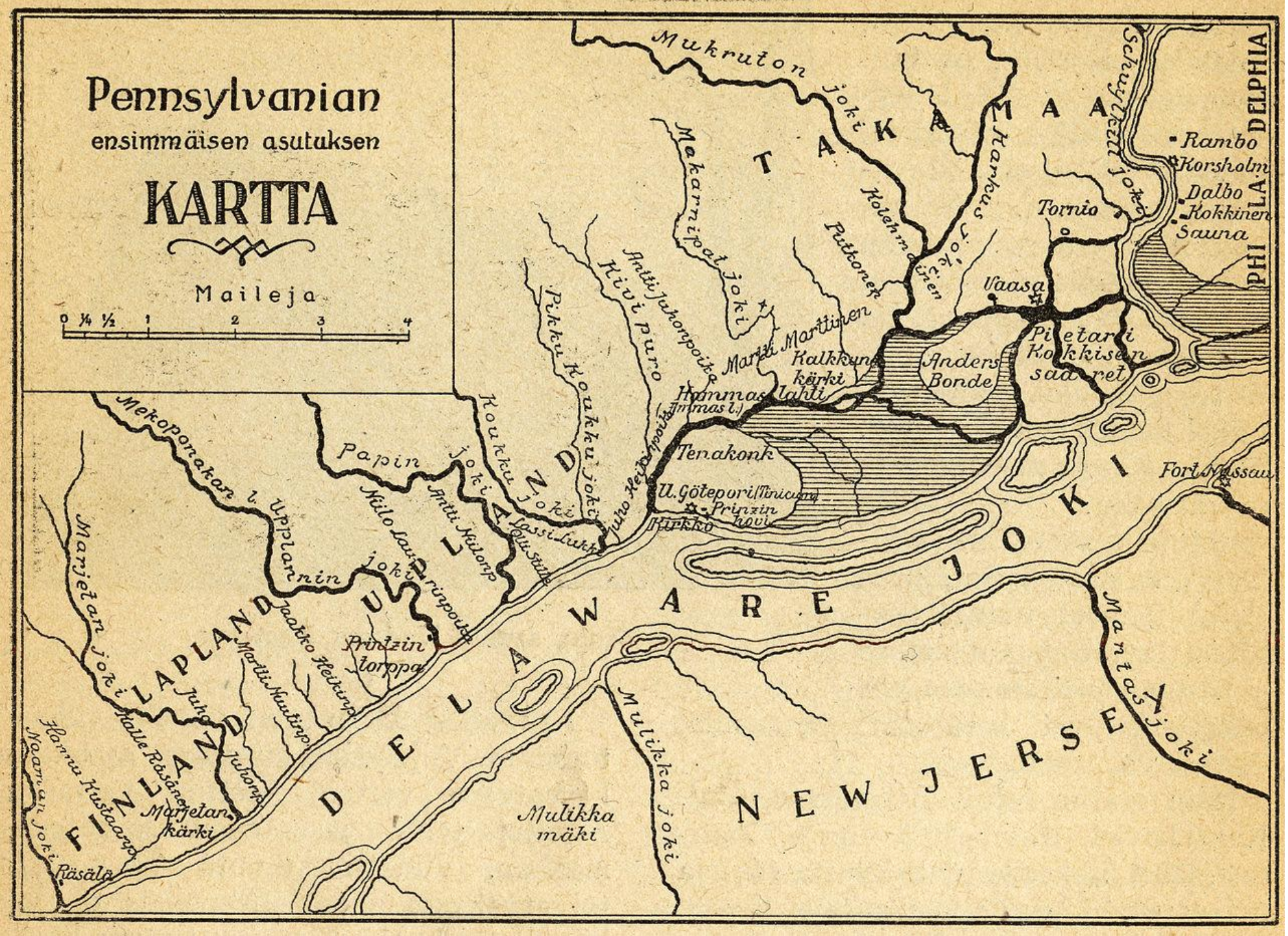

Lägeskarta för Fort Nya Göteborg.

Fort Nya Göteborg låg på sydöstra delen av Tinicumön i nuvarande kommunen Essington, direkt vid Delawarefloden (cirka 2 km väster om nuvarande Philadelphia International Airport). Idag är området del i parken Governor Printz Park.

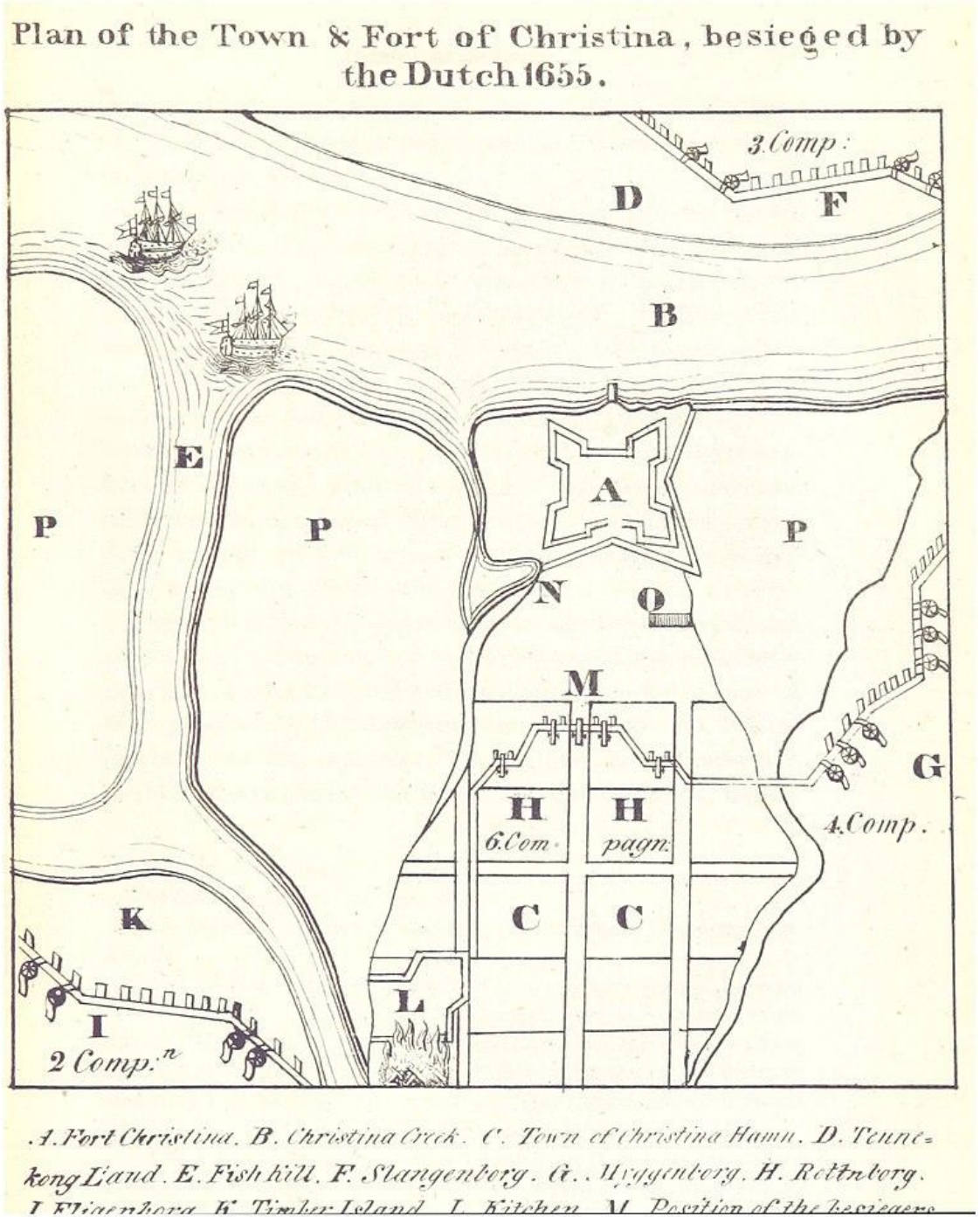

Christineskans och staden Christinehamns belägring av holländarna

1655. A=Fortet;
B=Christinekilen;
C=staden Christinehamn;
D=Tennekongslandet;
E=Fiskekilen;
F=Slangenborg;
G=Myggenborg;
H=Rottnborg;
I=Fligenborg;
K=Timmeröland;
L=Köket;
M=Holländarnas belägring;
N=Hamn;
O=Mina;

Fort Nya Göteborg (engelska: Fort New Gothenburg) var en svensk bosättning i Nordamerika. Anläggningen grundades 1643 som den nya huvudorten i den svenska kolonin Nya Sverige och låg i den nuvarande amerikanska delstaten Pennsylvania. Bosättningen blev den första permanenta europeiska bosättningen i Pennsylvania 18 år före William Penn grundade delstaten. Idag är området ett National Historic Landmark.

Från början bestod anläggningen endast av en försvarsanläggning (skans), senare utvidgades bebyggelsen och Fort Nya Göteborg syftar på hela området och alla dess byggnader.

Skansen uppfördes helt i trä i form av en fyrkant. Innanför fanns till en början 2 hus. Fler byggnader uppfördes eftervart utanför skansen och området växte till ett fort.

Idag återstår inget av fortets anläggningar förutom några rester av gården Printzhof.
Skansen uppfördes våren 1643 under ledning av Johan Björnsson Printz samtidigt med Fort Nya Elfsborg. Fortet skulle ersätta Fort Christina några mil nedströms som huvudort för kolonin och skydda kolonin mot holländarna som bodde norrut i Nya Nederländerna. Fortet var från början befästning och bostad. Senare uppfördes även en kyrka, ett skeppsvarv, ett bryggeri, bostadshus, kvarnar och gården Printzhof vid fortet.

Kring 1644 flyttades nu huvudstaden till fortet men den 25 november 1645 förstördes hela anläggningen av en brand varpå anläggningen byggdes upp igen.

Åren 1643-1648 verkade Johannes Jonæ Campanius som garnisonspräst på fortet.
Efter att Printz återvände till Sverige 1653 förblev Printzgård i dotterns Armegard Printz och dennes make Johan Papegojas ägo. Huvudstaden flyttades åter till Fort Christina.

Expeditionerna:

1.a: Kalmar Nyckel, utresa november 1637, ankomst mars 1638, hemresa juli 1638, Fågel Grip, utresa november 1637, ankomst mars 1638, hemresa april 1639
2.a: Kalmar Nyckel, utresa september 1639, ankomst april 1640, hemresa maj 1640
3.e: Freedenburg, utresa augusti 1640, ankomst november 1640, hemresa december 1640
4.e: Kalmar Nyckel och Charitas, utresa juli 1641, ankomst november 1641, hemresa november 1641

5.e: Fama och Svanen, utresa november 1642, ankomst februari 1643, hemresa april 1643
6.e: Fama, utresa december 1643, ankomst mars 1644, hemresa juli 1644
7.e: Gyllene Hajen, utresa maj 1646, ankomst oktober 1646, hemresa mars 1647

8.e: Svanen, utresa september 1647, ankomst januari 1648, hemresa maj 1648
9.e: Kattan, utresa juli 1649, förliste i augusti 1649 vid Puerto Rico i Karibiska havet

10.e: Örnen, utresa februari 1654, ankomst maj 1654, hemresa juli 1654
11.e: Gyllene Hajen, utresa april 1654, kapades i september 1654 på Hudsonfloden
12.e: Mercurius, utresa november 1655, ankomst mars 1656, hemresa mars 1656

Nya Nederländerna i relation till Nya Sverige.

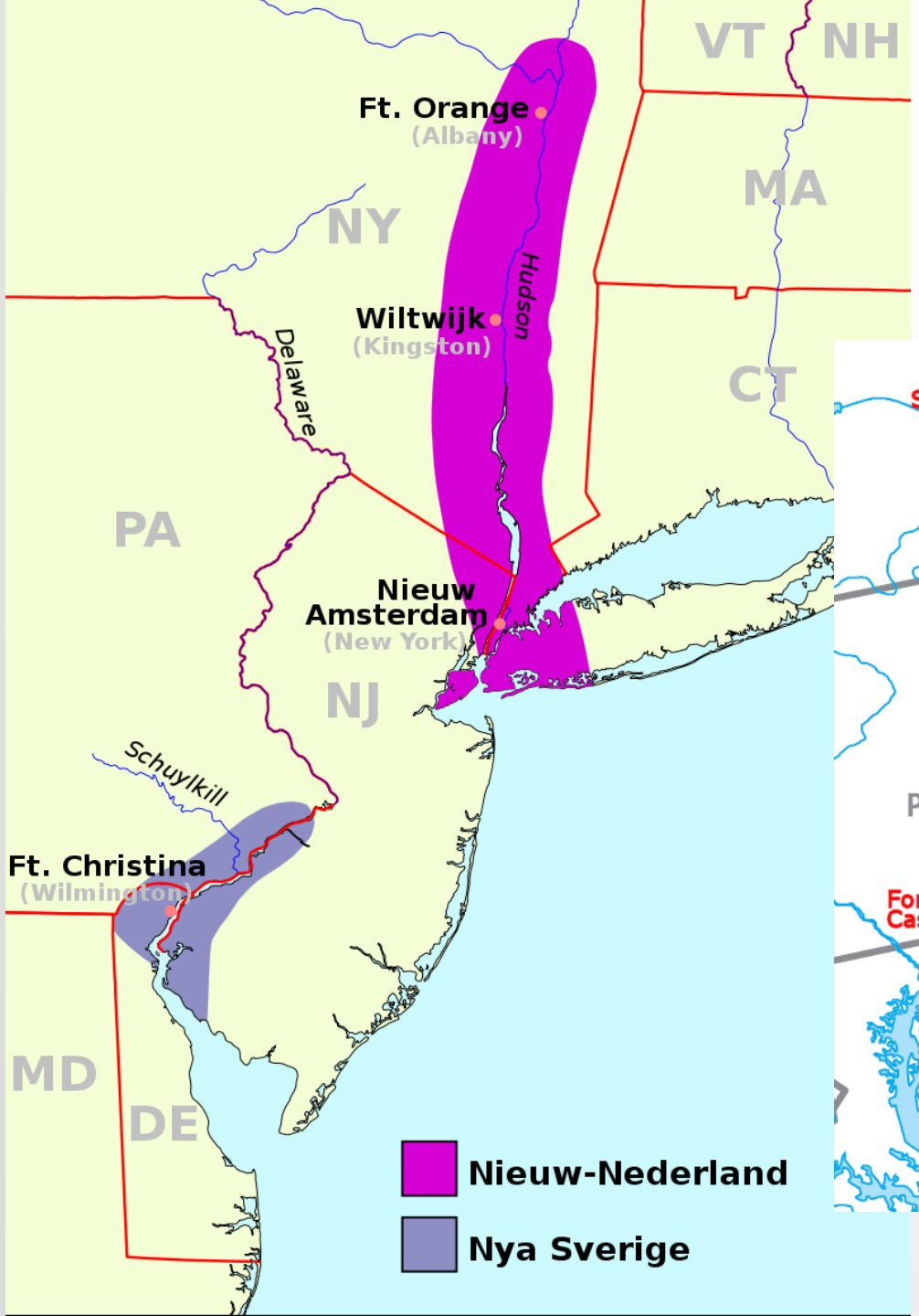

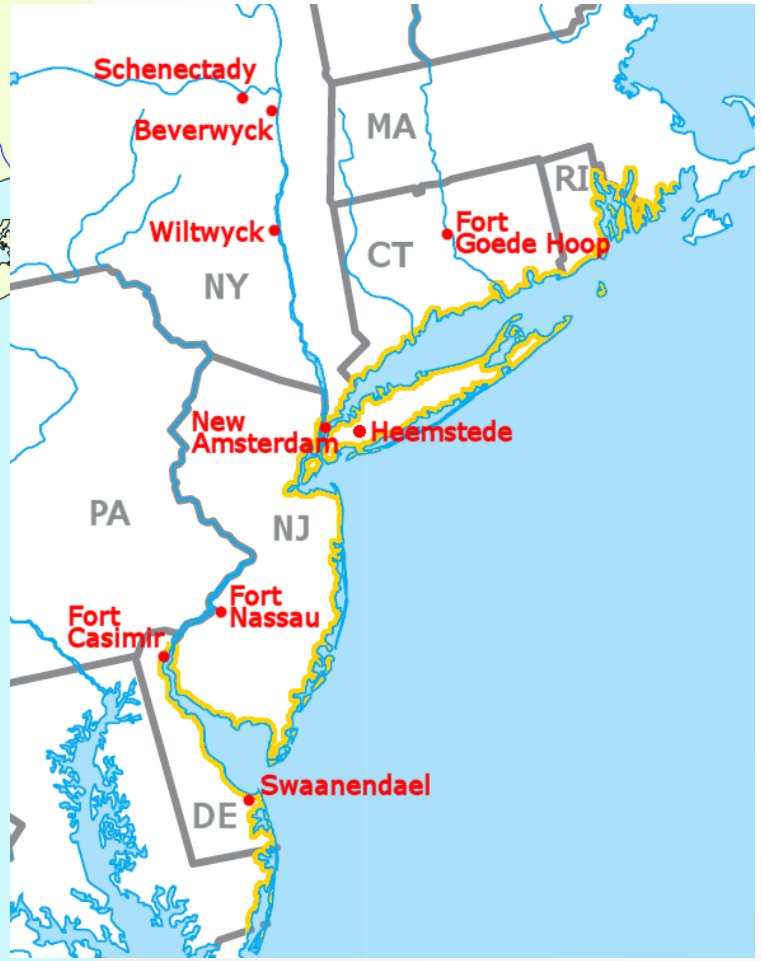

Nya Nederländerna var under 1600-talet en kolonial provins på östkusten i Nordamerika. Den tillhörde Republiken De sju förenade Nederländerna, som gjorde anspråk på territorier från Delmarvahalvön till sydvästra Cape Cod. De bebodda områdena ingår numera i regionen Mid-Atlantic – New York, New Jersey, Delaware och Connecticut, med små utposter i Pennsylvania och Rhode Island. Provinshuvudstaden Nya Amsterdam var belägen vid södra spetsen av ön Manhattan på upper New York Bay.

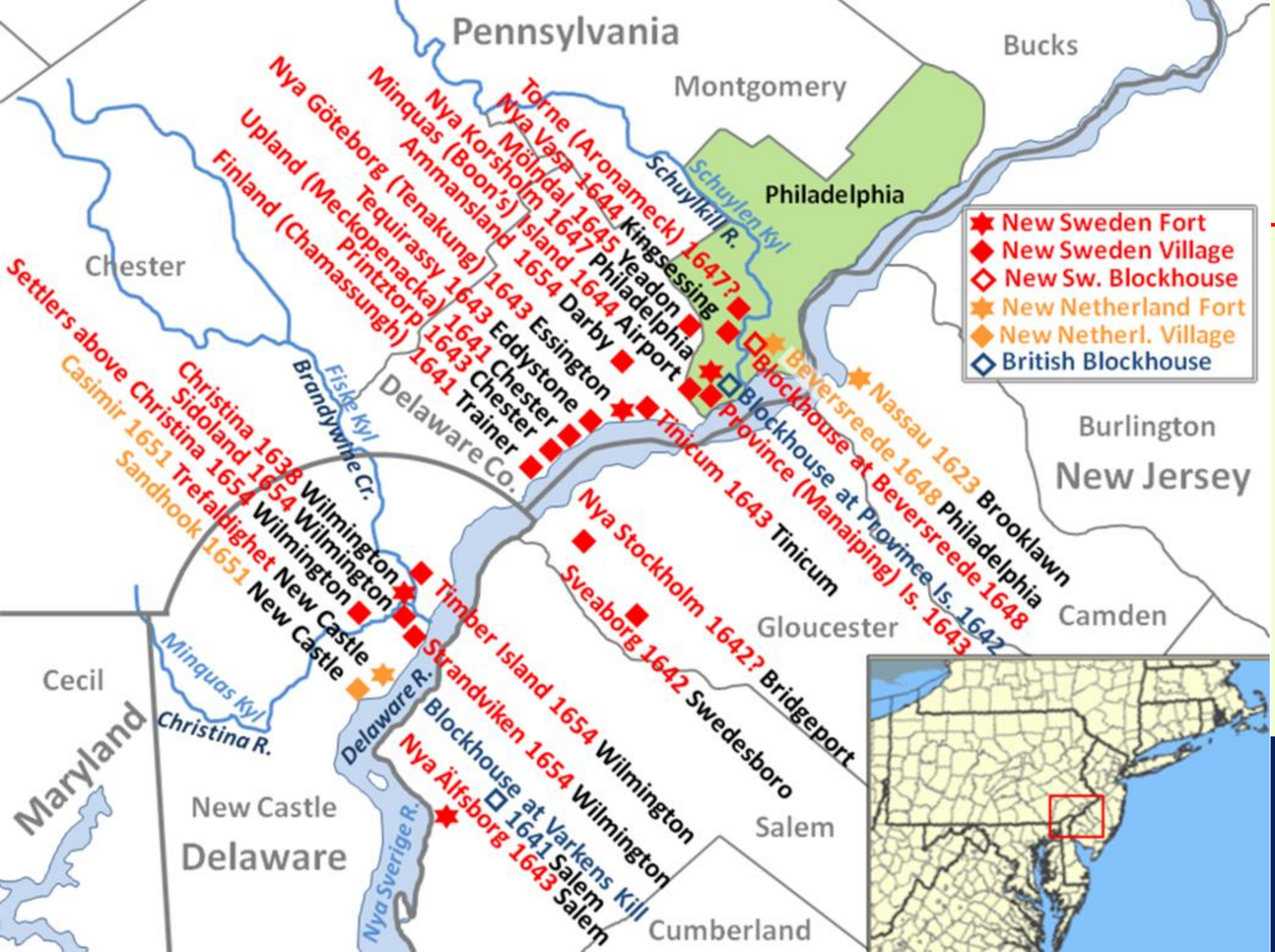

New Sweden on to days map

Map of Lenape languages and tribes. Map terms translated from German original into English.

https://en.wikipedia.org/wiki/Lenape#/media/File:Lenape_Languages.png

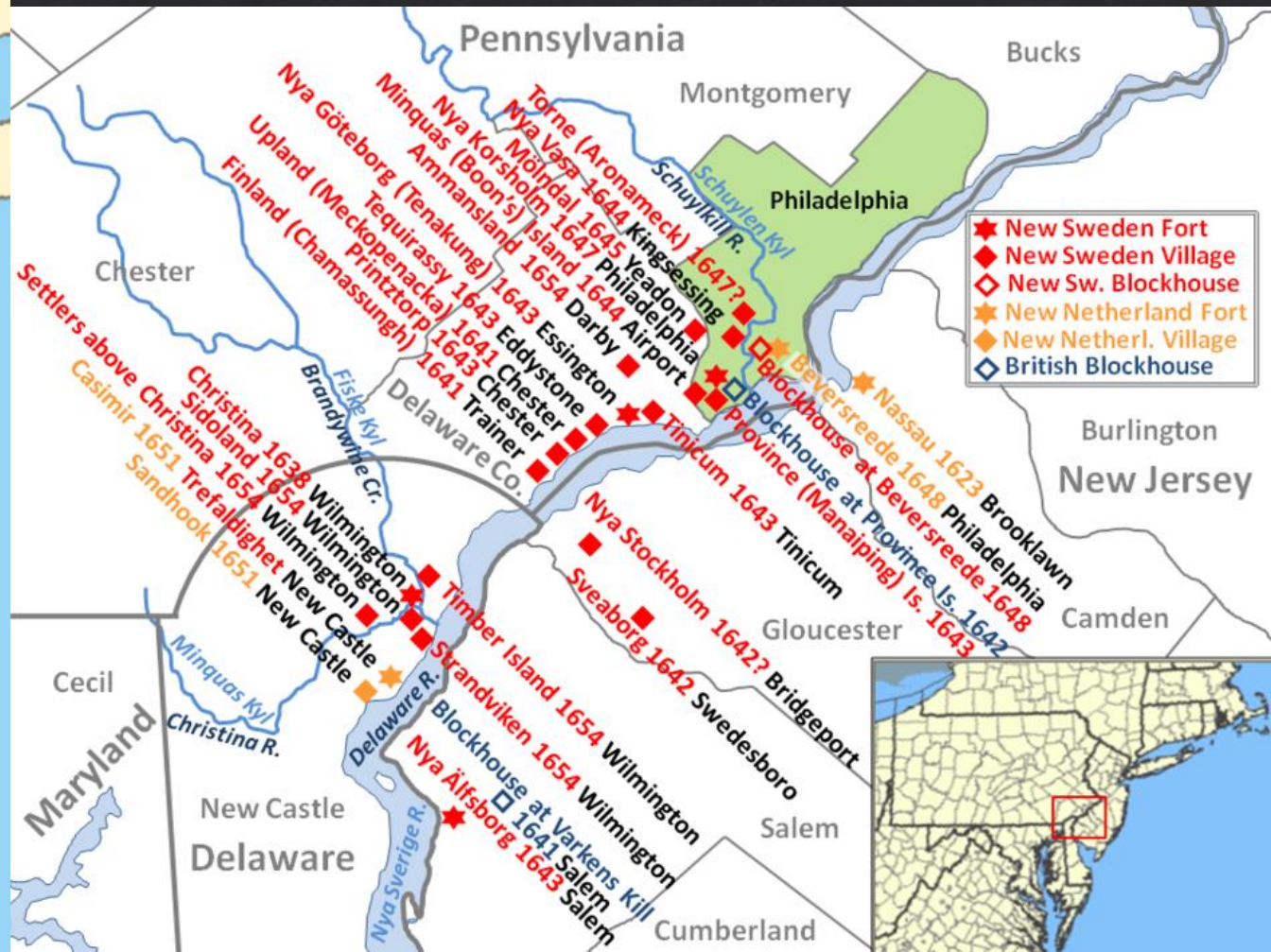

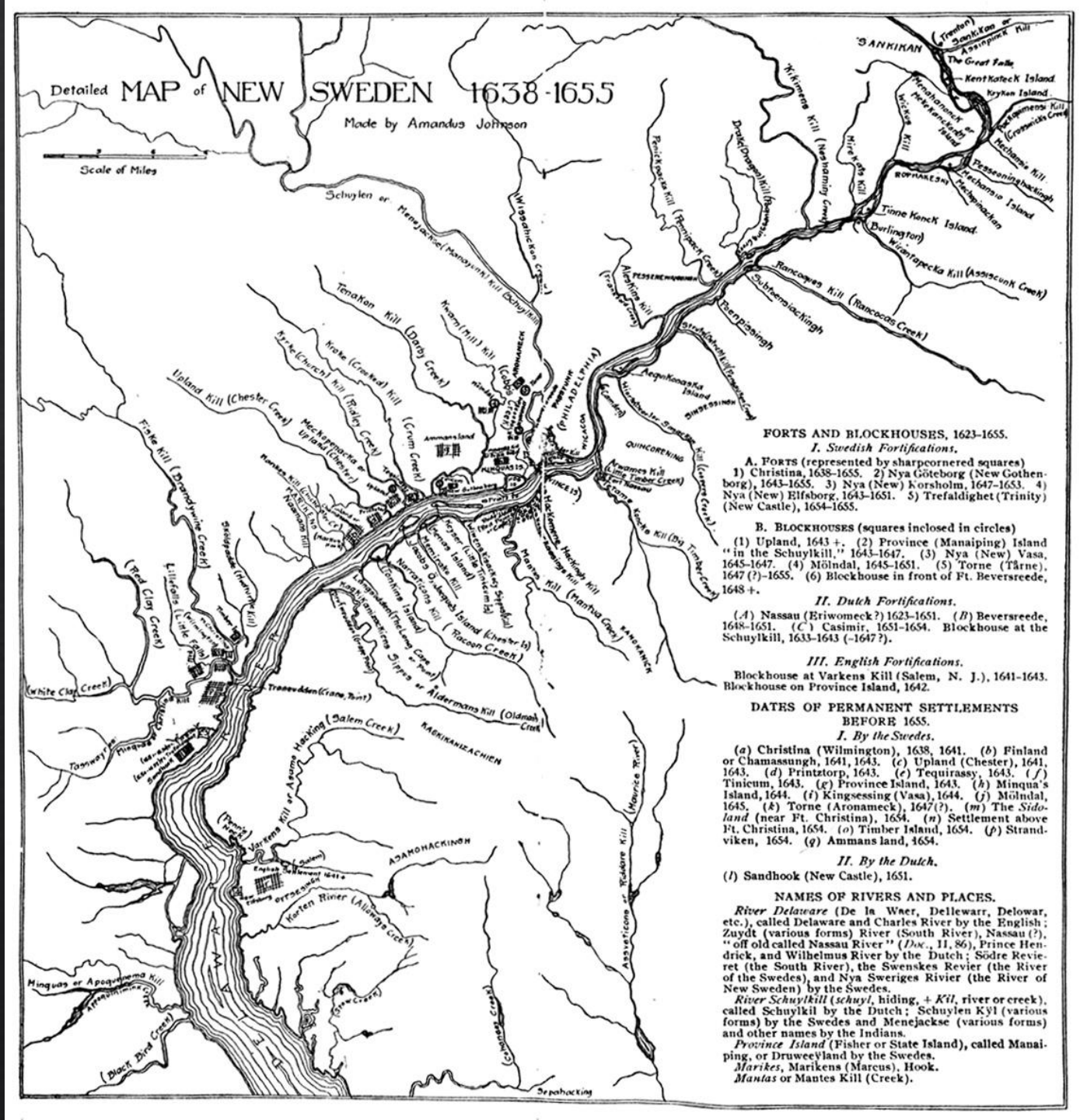

https://www.familysearch.org/wiki/en/New_Sweden_Genealogy#/media/File:MuskegonStateParkBlockhouse.JPG

Blockhouse probably like those used in New Sweden.

Den amerikanska staden Wilmington, Delaware, i det tidigare Nya Sverige är hemmahamn för en modern replik av fartyget som byggdes 1997. Föreningen Kalmar Nyckel äger och förvaltar båten. Där finns även Delawaremonumentet, en skulptur av fartyget gjord av Carl Milles.

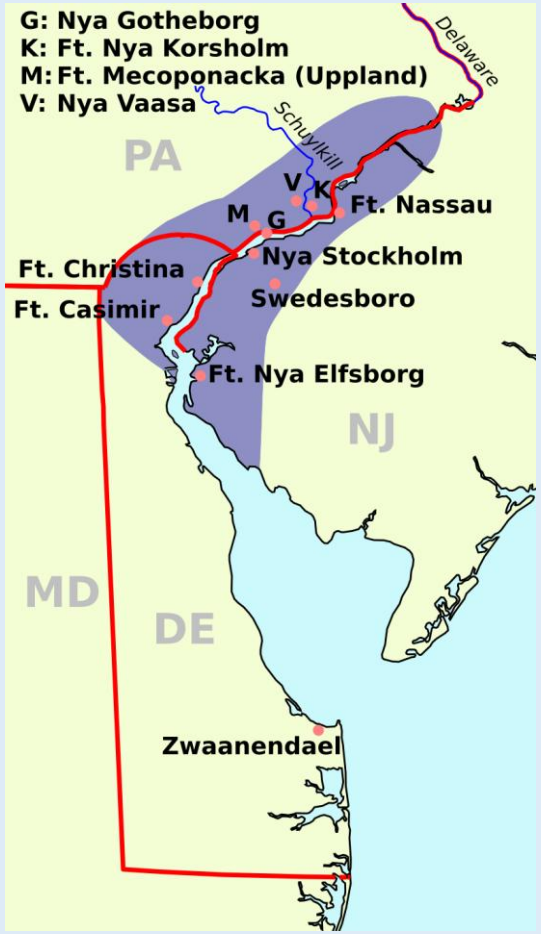

WILMINGTON 1988 APRIL

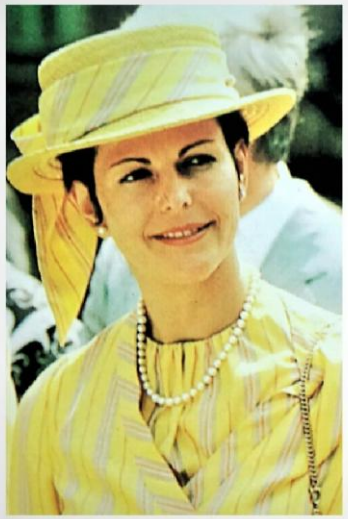

WILLMINGTON APRIL 1988

År 1988 firades 350-årsminnet av grundandet av kolonin Nya Sverige i Nordamerika, med kungaparet, drottning Silvia och kung Carl XVI Gustaf, närvarande vid firandet i Wilmington, Delaware. Riksbanken gav även ut jubileumsmynt i guld och silver i samband med firandet.
Nya Sverige var en svensk koloni som existerade åren 1638-1655 och omfattade delar av nuvarande Delaware, Pennsylvania och New Jersey. 350-årsjubileet uppmärksammades stort i både Sverige och USA. Drottning Silvia och kung Carl XVI Gustaf deltog i ceremonier i Wilmington, Delaware, där minnet av kolonins grundande högtidlighölls.
Riksbanken gav under våren 1988 ut två minnesmynt: ett i guld med valören 1000 kronor och ett i silver med valören 100 kronor, båda med motivet "Nya Sverige Delaware 1638-1988". Detta var en del av de många firanden och uppmärksammanden som ägde rum i samband med jubileet.

350 År

New Sweden 1638 - 1655

The C. A. Nothnagle Log House in Gibbstown, New Jersey built in 1638, the oldest house in New Jersey

Model of Fort Cristina, American Swedish Historical Museum, Philadelphia

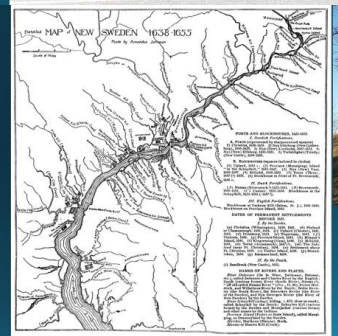

Blockhouse probably like those used in New Sweden.

Seven log cabins show what a colonial Swedish farmstead would have looked like.

The buildings are at the center of the completely rebuilt Governor Printz Park in Essington. Photo by Bill Moller

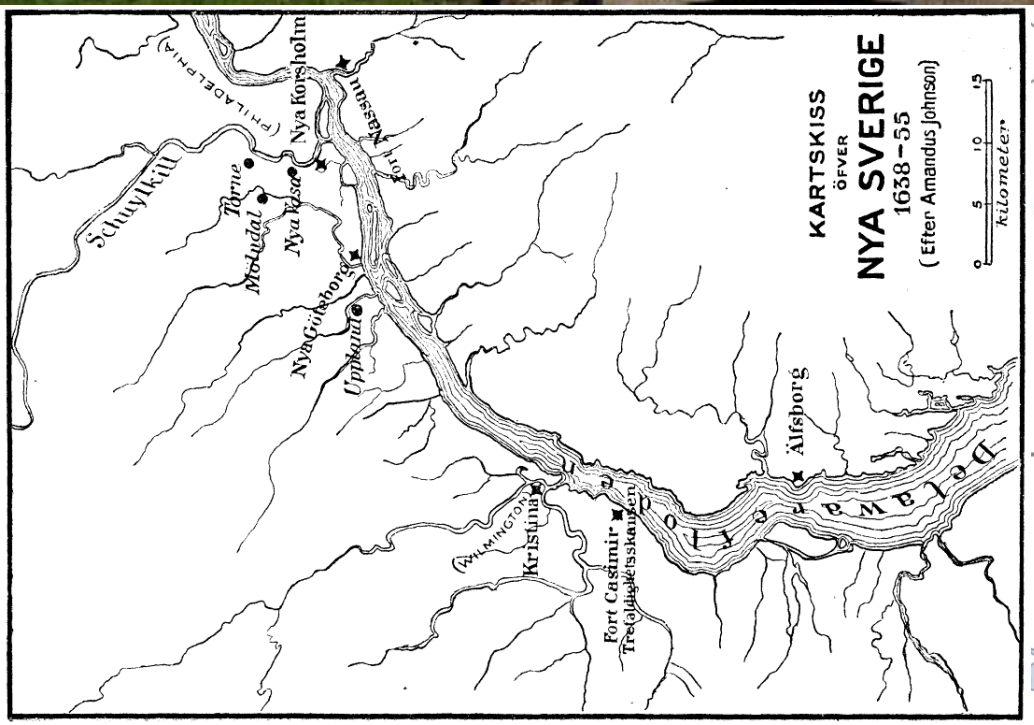

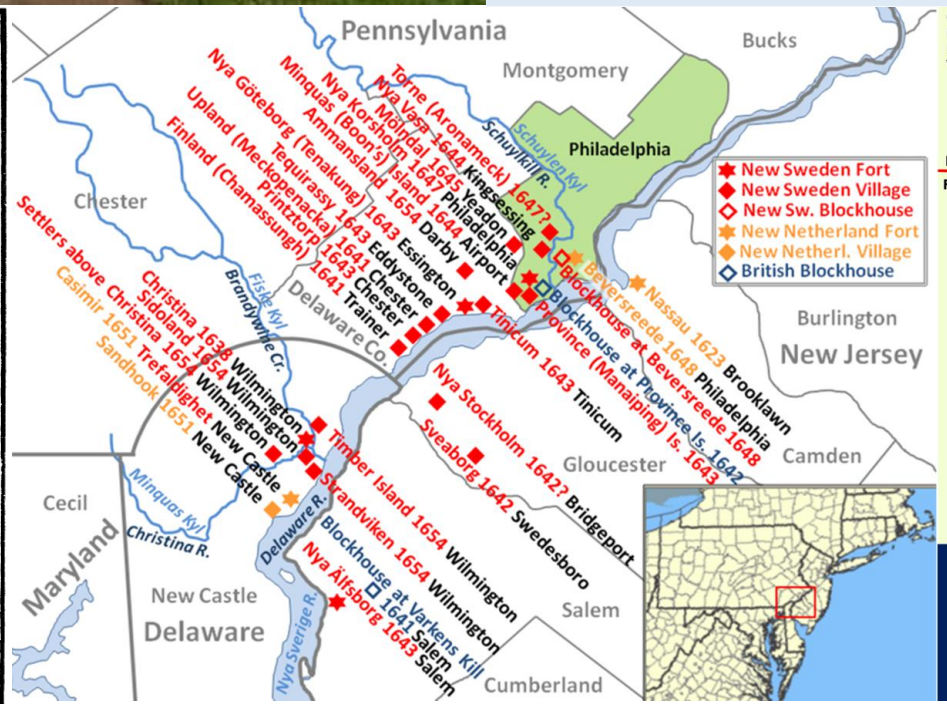

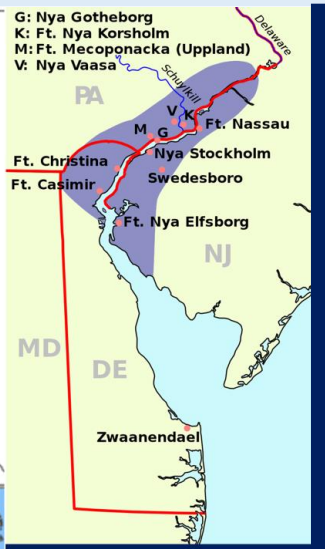

New Sweden on to days map

NEW SWEDEN